

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1688

XXXVI. Domin. VII. Post Pentecost. Veniunt ad vos in vestimentis ovium.
Matth. 7. v. 15. Arg. Vestitus lupi redarguitur.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56320](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56320)

CONCILIO. XXXVI.

IN DOMINICA VII. POST PENT.

Veniunt ad vos in vestimentis ovium Matth 7.v.15.

ARGUMENTUM

Vestitus Lupi redarguitur.

I. Xpendendo Lupum investitu oviūm mihi prop̄ situm, in optimam de ejus sanctiore vita deveni opinionem. A. Arbitratus sum enim pert̄sum silvestris vitæ, ad ovile, frugemque se recepturum. Credidi deploraturum rapinas suas, pœnitentia ergo; cum Adamo & Eva zonam, seu melotem hanc assumpsisse. Persuasum habui ovis manuetudinem, & illius imp̄mis, qui ovis instar ad occasionem duc̄tus est patientiam æmulaturum. Censui minimum Veterum Sarmatarum, aliorumque hominum piorum simplicitatem habitus, præ aliis elegisse. Ita enim de illis cecinit Ovidius:

*Pellitus celeri armata fertur equo.
Et de primis Romanorum Quirib⁹ Propertius:
Curia purpureo, quæ nunc nitet alta se-
nau.*

*Pellitos habuit, rustica corda, Patres.
Verumtamen ab hac sententia me avocat Dominus, quando cayendum*

nobis esse ab hujusmodi Lupis admonet: Attendite à falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium. Attende ab iis, quia ita ambulant, & desuper quidem pellem ovinam præseverunt, intus autem Lupum nutrunt.

Quid autem est istud, quod in tali displacebit habitu? Cur non invehitur in eos, qui zebelinis, linceis, vulpinis pelibus vestiuntur? Cur non monet attendendum ab iis, qui ursorum, tygridum, aliarumque fetocium animalium villis utuntur? Quid nocet lana, pellique ovium? Nempe non habitus ovis displacebit, sed lupus eidem subductus. Non pellem ovinam, sed subculam lupinam execratur Dominus, non fulminat simplicitatem ovis, sed hypocrisim Lupi condemnat.

Narratio ac Partitio.

II. Extat libellus cuiusdam Hispani Augustini Facundez de re vestiaria, ubi inter alios aphorismos ornatus aulici, ponit etiam hunc; ut inter vestem ipsam, & id quod subsuitur sit proportio certa, idq; propter deco-

rem,
Q. 3.

rem, ac perpetuitatem. Deficiente illa, nec vestis futura est honesta, nec firma; ac durabilis.

Quod hic de ueste materiali adstruit, pluribusque canonibus amplificat, id ipsum ego pronuntio de mystica, ac morali. Nisi in hac conveniat subtemen cum superficie, nec vestis ipsa erit honesta, nec firma; sed potius abominabilis, & modicum durabilis,

§. I.

Vestis Ovina lupo subducta indecens.

III. Et primò quidem mirum in modum dedecet hominem Christianum uestitus ovinus lupo subsutus, estque non Deo duntaxat, & hominibus, sed ipsi Diabolo odibilis, & execrabilis.

Quid pulchrius Iride, seu Arcu celesti? quantis ille nitet coloribus? quot illecebris oculum ad sui rapit admirationem? & tamen nunquam hic ad chorū invitatus; nunquam laudibus divinis celebrandis interfuisse legitur. Tres illi Heroes iussu Regis Babyloniorum in fornacem succentram conjecti, & ab igne ejusdem illæsi; convocarunt chorū ad Benedictus intonandum ex omni creatura, sive quæ in cœlis, sive quæ in terris. Benedicte omnia opera Domini Domino, laudate & superexaltate eum in secula. Convocarunt inibi ex cœlo Angelos, solem, lunam, stellas; ex aere grandinem pruinam, rorem, pluviam, fulgura, & tonitrua, ex Aquis Cete, & annia quæ moventur in ipsis; ex ter-

*Iris cur non
invocata
ad bene dis-
site*

Dan. 3.v.57.

ris, universa germinantia, bestias, & pecora. At numquid Iridi hic de-latus est honos? Numquid ad benedi-cendum Dominum rogatus, vel ad-mistus? Neutiquam. Quid obsecro istud mysterii? Num hic forte Heroibus illis excidit? Aut numquid hic minus vocalis, habilisque ad laudan-dum Dominum?

IV. Pro responsione ex choro ad Altare me confero, & ex eodem lego proscriptisse Dominum Cygnus, quem ipsem et plumis candidissimis convestit, cantusque mira suavitate condecoravit. Nec alia de causa, quam quod candor ille extraneus sit, in solis plumis consistens, carne intus nigricante, quæ externa illa pulchritudine incingitur. Et sub typo hujus fulminantur hypocrita, qui superficie tenus candorem, suavitatemque præseferunt, animo autem obduruerunt. Non absimiles illis senioribus Judiciis populi Israelitici in Babylone, qui cygneum candorem cæstari, & barba simulabant, in animo adulterium, indignationem, iram, cœdem fovebant. Hujusmodi hostias abominatur Dominus, eosque ab altari suo sequestrat.

V. Hinc intelligitis cur Iris ex Choro itidem proscripta; siquidem tota illius pulchritudo ad nihilum deseruit, preterquam ad pompam apparentem, fallaciamque oculorum? Non enim realiter ullum in se continet colorem, aut pulchritudinem; sed tota illa apparentia, sive viridis sive purpurea, sive cœrulea, causatur in aere ex interpositione nubium ad radios solares. Et idcirco Iris indigna est habita,
que

*Cygnus cu-
non imme-
latus*

IN DOMINICA VII. POST PENT.

5. Aug.

quæ chorūm frequentaret, aliisque so-
ciaretur creaturis. Ita Pr̄f̄sul Afri-
canus: Deum laudare non meruit Arcus
ille pulcherrimus, quia siccōs habet colores.
Non respicit Numen crūstam venu-
statis, nī invenerit medullam bōni-
tatis. Negatio ipsa latet in forma ex-
teriorē; lumineque, ac pulchritudine
tenebrāe colorantur. Deum laudare non
meruit Arcus &c. Nec hypocrita.

VI. Et sanē si infideles privatūr
communione Sanctorūm, si arcentur
ab aris, si eliminantur ē Templis, si
fulminantur à Numine; qua ratione
particēps evadet Hypocrita, seu Lu-
pus in pelle ovina? Nonne & ipse aut
infidelis, aut Semipaganus existit?

Apud S. Lucam agens Dominus de
illo servo nequam, qui moram facien-
te Domino pergracari cœpit bona
Domini sui, sic loquitur: Veniet Domi-
nus servi illius in die, qua non sperat; &
hora, qua nescit, & dividet eum, partem-
que ejus cum infidelib⁹ ponet. Apud S.
Matthæum hanc eandem adducens
historiam ait: Et dividet eum, partem-
que ejus ponet cum hypocritis, Sic qui
ab hoc Evangelista hypocrita dicitur,
à S. Luca nominatur infidelis. Nec id
mirum. Hypocrisia enim est spei jaētu-
ra, fidei quasi amissio; vel certē va-
lidissimē incitat ad infidelitatem. Eheu
quot mortalium novimus propter su-
perbiā turpi apostasia delcivisse!
Quōmodo vos potestis credere, ait Veri-
tas sempiterna, qui gloriam ab invicem
accipitis. Ad hāc verba alludens S.
Chrysostomus ita scribit: Vult autem
Dominus in hoc ostendere causam, prop-

ter quam non poterant credere Christo
Pharisei; hoc est, quia omnia faciunt, ut
videantur ab hominibus. Impossibile e-
nim est, ut credat Christo cœlestia
prædicanti, qui gloriā hominū
concupiscit terrenā. Parum fidit, ille
verbis Christi, qui opera sua facit
ob vanam gloriam. Si enim crederet
Christum impleturum promissa sua, &
centuplum relaturām, non tot advo-
caret testes oculatos, spectatores boni
operis adhibet. Viderunt enim re ipsa
dicere: Estote testes (si forte aliquan-
do vobis opus sit, ut vos sistam) me
hoc opus bonum fecisse, cui Christus
Centuplum in premium promisit; ne
forsitan opus à me factum, & simul
tam largam mercedem eidem abne-
get. Ergo meritò hypocrisia suspecta
infidelitatis, & quasi rea apostasie.
Ergo meritò execratur eam Dominus,
ponitque partem ipsius cum infidel-
bus.

VII. Quanquam quid dico? Faci-
lius DEus tolerat infidelem, quam hy-
pocritam. Communionem mensæ,
quam huic derogat Apostolus, eandem
indulget infidelibus. Et ut loquar ore
^{1. Cor. 10. v. 27.}
Ambrosii: Tolerabilius Deus sustinet in-
fidelem integrum, quam fidelem divisum. S. Ambr.
Causam subnectit: Hic enim Deum,
quem optimè novit, contemnit, quod
gravius est: ille vero Deum, quem non novit
aspernit, quod levius est. Pati potest
Deus Paganum, aut Turcam, siquidem
Deum, & Filium ejus non agnoscit; at Christianum divisum esse, qui
DEum quidem cognoscit; illi tamen
nec servit, nec adorat, id ipsum

Deus

Hypocrisia
suspecta in-
fidelitatis

Luc. 12. v.
46.

Matth. 24. v.
51.

Iom. 5. v.
44.

S. Chrysost.
b. 73. in Mar.

Hypocrita
arvius

Hypocrita
Deo contra-
rius

Deus minimè sufferre potest. Quis autem Christianus vivit divisus? Deum cognoscens, illi tamen ut par est, non serviens? Solus Hypocrita. Hic enim divisus est, quando extrinsecè apparet Christianus, intrinsecè vero totus est bestia, & infidelis. Hic igitur perversus Christianus, hic Lopus in ovi na pelle tantò apud Deum fastidio est, ut supremus Dominus, cui de Turcis Paganisque cura est, nimia contra hypocritas indignatione incitatus, eos sufferre nequeat. Ponamus unguem in ulcere, & reflectamus nos ad calamitates Reipublicæ christianæ; cur statutus istius tantopere accusus? Cur res Paganorum tam florentes? Et si investigare causam fas esset, forsitan deve nirimus ad hypocrismum Christianorum, mendaciumque vitæ ipsorum. Tolerabilius sustinet Deus infidelem integrum. &c. Quid Apros Osmanticos in Palestinae vineam sanguine Filii Dei irrigatam immisit? Quis Ægyptum Anachoretarum patriam iisdem subjecit? Quis majorem partem Orbis, quondam Christiani, illis ipsis vestigalem reddidit? An non hypocrisis, mendaciumque vitæ nostræ? Tolerabilius sustinet Deus infidelem &c. In natura unum contrarium duellat contra illud, quoad id quod fortius, enervet id, quod infirmius; haud igitur Deus tanquam summè oppositus confligit contra hypocritam. Nam ut Deus est id, quod est; (Ita enim ipse: Ego sum qui sum) ita hypocrita monstrat esse, quod non est, & idcirco è diametro repugnat Deo; & hic tanquam oppositum omnipotens tamdiu in ipsum agit,

quoad omnino disperdat, annihilet que cundem. Tolerabilius sustinet Deus infidelem. &c.

VIII. Ex umbra lucem, ex typo veritatem delumite. Offenderat Do minus in via arborem fici, declinavitque ad eam, lecturus fructum quempiam ad se refocillandum. Cum autem nec quicquam præter folia invenisset maledictionem eidem imprecatum est: Numquid ex te nascatur fructus in semper v. 19. ternum, & statim continuo arefacta est fculnea.

Vidit aliam arborem multò insigniorem Nabuchodonosor Rex in me. Item Arbor dio terræ. Nam ut ipse eam depingit: Nabuchod Altitudo ejus nimia, & proceritas illius usque ad terminos universæ terre; folia eius pulcherrima, & fructus eius nimius, & esca universorum in ea; subter eam habitabant universa animalia, & bestia, & in ramis eius conversabantur volucres cœli, & ex ea vescebatur omnis caro. Vix hanc arborem Rex, idque in somnio intuitus erat, cum justa est excidi atq; eradicari. Ecce vigil & sanctus de cœlo descendit, &c. Ibid. fortiter clamavit, sic dicens: Suicidite arborem, præcidite ramos ejus, excutite folia, dispergite fructus, fugiant bestia qua subter eam sunt, & volucres de ramis ejus. Per Deum quid deliquerent hæ arbores, quod tam leviter in eas animadversum? Quid sicut, illa si quidem ut eidem patrocinatur S. Marcus, non erat tempus sciorum? Quid altera proceræ & fortis, quæ Marciello extitit creaturis prope omnibus? Suicidite arborem. Non aliud, quam quod, ut in cœteris hominibus. Non aliud, & rectus; ita in his hypocritæ

critæ

*Hic est Typus
hypocrita*
crita adumbratus sit. Etenim sicut
corticem habet cinericium, folia as-
pera ad instar cilicij; fructus quos pro-
ducit, vestem plerumque circumfe-
runt laceram; colorem semper expri-
mentes pallidum. Immo quo matu-
riores, eo auctius apparent mortifica-
ti, cervicem nunquam non demissam
gerunt, caputque inclinatum; & quasi
lachrymis perfusum.

Altera itidem arbor nonnisi fera-
rum erat receptaculum, nec minus
hypocriræ pototypon. Erenim cum
in tantam excreverit altitudinem, a-
deo latenter, & occultæ substantiam
terræ in se convertit; ut nullus om-
nino animadvertere potuerit, quan-
do manducaverit, sacerisque, quan-
tumvis ille Argus fuerit. Etcum cœlum
vertice ferire videretur, tamen radie-
ces altissimas habebat in terra. Odit
hanc similemque fictionem Dominus,
& vel in umbra fulminat.

*Hypocrita
Deo quan-
topere exo-
sus*
Ex quibus colligere primum est, quan-
topere detestetur hypocritam ip-
sum. Nam si arboribus, nonnisi ex
hoc capite reis, imprecatus est, quod
personam illius presentaverint; qualiter
non excandescet contra corpus; a-
nimamque ipsiusmet hypocritæ? Si u-
nico verbo arefecit ficalneam, quod
foliis abundaret non fructibus, quan-
to atrocius supplicium infligit ipsi
hypocritis, qui deforis monstrant vi-
gorem sanitatis, intus autem omni-
no steriles sunt, & infæundi. Si suc-
cidere fecit aliam, quod nec edere
nec bibere in tanta valtirate videretur,
contingereque cœlum, quæ pro-
fundissime haeserat infixa terræ; quan-
to crudelius deserviet in ipsam hypo-

critam, cuius ipsa duntaxat typum ges-
sit. Quippe: *Tolerabilis Deus justinet
infidelem &c.*

IX. Verum enim vero, ut Deus
O.M. exosum habet hominem hypo-
critam; ita non minus ipsimet homines *Item homi-
nes*
eundem aversantur, & execrantur.

Apud S. Matthæum confert illos
Dominus sepulchris dealbatis: *Vœ vobis
scriba, & Pharisei hypocrite, quia similes Matth. 23.
estis sepulchris dealbatis.* In quo autem?

An quod scelerata parentum, perinde ac
sepulchra, cadavera occultarent. Ideo
enim ædificabant monumenta, qua-
tenus abolerent ex memoria posteri-
orum scelerata parentum; qui dum con-
ditiva magnificentius ornata veneran-
tur, non cogitant de sicariis. *Similes
estis sepulchris dealbatis.* An quod vul-
gi scelerata Præsulibus, Doctoribusque
imputentur. Etenim quisquis pecca-
tor perimitur. Præsulum, Doctorum-
que conscientiae, tanquam tumulo in-
fertur; sanguisque peremptorum ex
manibus eorum exquiretur. *Similes e-
stis sepulchris dealbatis.* An quod ipse
viduas, substantiamque ipsarum ab-
sumerent. Id enim manifesto ipsis
exprobavit Dominus, cum apud S.
Matthæum fulmina in eos detonaret.

*Vœ vobis scriba & Pharisei hypocrite, quia
comeditis domos viduarum. Qui emadmo-
dum sepulchrum patens est guttur alio-
rum, in quod cadavera animalium* *Matth. 23.
v.14.*

psal. 5. v. 11.
conjiciuntur: ita vos toti quanti se-
pulchra estis, qui viduas, pupilosque
devoratis. *Similes estis sepulchris dealba-
tis.* An quod intus in anima mortui
sint, licet exterius in corpore vivere vi-
deantur. Ita sentit D. Chryso-
stomus: *Merito quidem corpora peccato-
rum:*

R. r. rum:

s. Chrysoft.
in Matth.
hom. 45.

rum, sepulchra dicuntur mortuorum, quia anima mortua est in corpore peccatoris. Anima enim quæ peccaverit ipsa morietur. & subdit: Sicut ergo sepulchrum quamdiu clausum est pulchrum videtur foris, si autem fuerit apertum horribile est; sic & simulatores bonorum, quamdiu non cognoscuntur laudabiles sunt, cum vero cogniti fuerint, inveniuntur abominabiles. Similes estis sepulchris dealbatis. An quia sunt semipulchri, secundum exteriorem apparentiam, non interiorem? Sunt sepulchra forinsecus incrassata calce, & marmore, intus autem plena ossibus mortuorum. Suat sepulchra deforis expolita specie virtutum, intrus pleni omni spurcitia, & peccato. Similes estis sepulchris dealbatis. An quod horrorem incutiat, fœtoremque procreet. Perrarus est qui fœtentem quatriduo in sandapila Lazarum attriccare non exhorreat, nemo qui cadaver putridum amplecti velit. Ad eundem modum perrarus ex nobis est, qui hominem hypocritam non aversetur ac detestetur. Similes estis sepulchris dealbatis.

Antipatri
hypocrisis
Plut de
Regno & imp

X. Vedit ejusmodi sepulchrum dealbatum Alexander Macedo in Antipatro Græco, qui in candidis vestibus incedebat tanquam virtutis, probitatisque Candidatus; & illico eundem non sine verborum sulphure perstrinxit dicens: Antipater foris uititur albo pallio, intus autem totus est purpureus. Non potest in tantum suam, vel pallio hoc, velare arrogantiam, quin transpareat. Toga hæc non est species modestiæ; sed velamentum malitiæ; non nititur hoc habitu venustate virtutem, sed publicare ambitum,

affectatamque majestatem. Candidatus est non probitatis; sed regni, & imperii. Antipater foris uititur albo pallio, intus autem totus est purpureus.

Et quis nostrum est, qui suppari censura non configat hypocritas? Quis est qui non damnet fucum, & cerusam? Quis est qui non æquo decreto reprobet mendacium oris ac moris, linguae & vita?

XI. Parum est & istud; cum & ipse Orcus hypocritam execretur, ac detestetur.

Audite casum. Hebræorum quidam videntes signa, quæ operabatur S. Paulus, per virtutem nominis IESU, supra Energumenos, tentaverunt & ipsi invocare nomen Domini IESU super eos, qui habebant spiritus malos, dicentes: Adjuro vos per IESU M, quem Paulus predicit; respondens autem spiritus nequam dixit eis: Iesum novi, & paulum scio, vos autem qui estis? Et insiliens in eos homo, in quo erat dæmonium peñsum, & dominatus amborum invaluit contra eos, ita ut nudi, & vulnerati effugerent de domo illæ. Eraut hi Exorcistæ filii Scevæ principis Sacerdotum; erant familiares, & contribules ipsius dæmonis, nec tamen illis connivebat. Quid causæ? Nempe hypocritæ erant, & cum infideles essent, nec in JESUM crederent, discipulos JESU se exhibere coram aliis affectabant, moreque discipulorum Christi exorcismos faciebant. Id enim indicavit Orcus cum diceret: Qui vos estis? Quasi diceret: Cum vos sitis hostes JESU & Pauli, cur inter Pauli Christique consortes vos numerare non erubescitis? Eapropter vindicatus nequitiam invaluit contra eos, gravissi-

Diabolus
odit hypocr
tam
Act. 19. v. 14.
14.

gravissimèque afflxit. A deo invisi sunt hypocritæ, ut vel ipsi dæmones eos abominentur. Quid igitur mirum si homines, si Deus ipse illos execretur. Ubi ubi Lupi hi in ovina pelle comparuerint, sive in cœlis, sive in terris, sive in ipso inferno, invenient, qui illos insectentur; qui habitum ipsorum damnent, & anathematizent.

§. II,

Habitus Lupi ovina pelle subductus non est durabilis.

XII. Observandum secundo est, ut in habitu sit proportio inter partem superiorem ac inferiorem propter firmatatem. Si enim panno Hispanico, aut etiam Silesitico subtiliatur tela serici subtilissimæ, tam non feret.

Et inter pellem & ovinam, ac Lupinam est ne aliqua proportio? Nulla. Sapiente natura dissuitur una ac altera. Quin etiam si jungantur chordæ ovis, ac lupi in unis fidibus rumpentur cito, quam consonabunt. Hæc natura est hypocrita, ut parer, ita disparet. *Qua eſtenim ſpes hypocrita, ſlavare rapiat?* Percontatur Jobus. Quamdiu illa sub*lob. 27. v. 18.* ficeret? qua nititur basi, vel anchora? Et Respondet sibimet: *Edificavit ſicut tinea domum suam.* Quemadmodum tinea architectatur domum suam destruendo; non secus hypocrita id ipsum quod operatur, perdit; quod molitur, corruptit: *Edificavit ſicut tinea domum suam.* Cum studiosissimè confecisset hæc videtur latibulum, sibimet in carioso ligno, aut veste attrita, arrofaque creare exitium; & ille dum domum suam

deforis honestare putat; intus exitium querit. *Edificavit ſicut tinea domum suam.*

XIII. Comprobat hanc eandem infelicitatem ipsorum Sophar Naamahites amicus prefati Jobi, rem tantumquam experientia comprobatam, ac notam indicant; *Hoc ſcio à principio ex Iob. 20. v. 4, 5 quo poſitus eſt homo ſuper terram, quod laus impiorum brevis eſt, & gaudium hypocrita ad instar puncti.* q.d. Ab orbe condito, hoc quod dicam experimento comperturn effeliquet, quod laus & gloria impiorum brevissima sit, & gaudium hypocitarum, quod ex illa capiunt ad instar puncti. Quid eſt ad instar puncti? Si Mathematicos consulamus dicent, eſt quidpiam indivisibile, cuius si particulam demere velis, totum adimes. Ejusmodi eſt gaudium hypocrita, quod capit ex applauſu populi, veluti punctum quodpiam. Ex eo enim si quidpiam luctuleris, in quo fundatur, le totum illico pellundabis. Si vel punctum honoris detraxeris, totam illius machinā subrues. *Gaudium hypocrita ad instar puncti.* Si vel sibiles vel oculū benevolū avertas, dolore, luſtuq; cōficies *Gaudium hypocrita ad instar puncti.* Nam *S. Aug. in c. ut ſcribit Sidus africanum S. Augusti.* *7 Marti.* nus: *Cum cœperint aliquibus ea ipſa subtrahi, vel negari, que iſto velamine conſecti ſunt, vel conſequi cupierunt, tunc neceſſe eſt, ut appareat utrum Lopus ſit in pelle ovina, an ovis in ſua.* Tum filius fuerit illico exulabit, illico ab opere defliter, & ad alia convertetur. *Gaudium hypocrita ad instar puncti.* Tolle minimum, totum pellundedisti.

XIV. Si ad Neotericos me convertam Philosophos eorumque indagem

R. 2 con-

*Hypocrisij
apparens
tantum*

*Hypocrita
tinea*

*Gaudium
hypocrita
punctum
inflatum*

consentum, forsitan non defuturus, qui gaudium, gloriamque hypocritarum punctis conferat inflatis. *Gaudium hypocrita ad instar puncti.* Incrementum ista, ac decrementa desumere ab ipsa creduntur auræ, seu aëris dispositione. Et hypocrita unde quælo inumescit, aut detumescit præterquam ex popularis aure afflatus.

*Aug. 1.21. de
Cic. Deic: 6.*

Diogenes ille Cynicus omnium ad se oculos, oraque conversurus, rigidissima hyeme se frigida, inspectante turba conspergebat, ut totus glacie obrigescet; et omni populo commiserante, simulq; vita rigorem demirante. Fuit illud pertransiens Plato, cui histrionis hujus vanitas apprime comperta erat, id unum turbæ insulsuravit: *Si, vulpis misereri, abite.* Ratus cessaturum illico à suum carnificina, ubi desierit afflare aura humana. Quippe: *Omnia opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus.* Et quandiu se viderint videri, tamdiu graviter operantur; ubi autem se haud videri viderint desistunt à bene cœptis. *Gaudium hypocrita ad instar puncti.*

Mattib.13.

*Gloria hypo-
critarum
vana*

XVI. Non minus appositiæ gloriam, seu gaudium histrionum alii reducent ad punctum imaginationis. Apprehensio hæc una est; meraque vanitas, nec minus gaudium, & latius hypocitarum. Quot fortissimi milites ac duces stupidis facinoribus eò duntaxat collimarunt, ut mundi applausum universalem mererentur. Quot sapientes suos confececrat labores, vigilias, studia in conscribendis libris, in enodandis intricatissimis questionibus, ut hanc gloriæ apparentiam, ac doctrinæ indi-

piscerentur. Quot alii morales, qui fulpensum trahebant mundum, operibus verisimiliter sanctis, strictissimis jejuniis, eleemosynis largissime erogatis, orationibus frequentibus, unam in intentione præfixam habebant æstimationem hominum, cum hodiernis Pharisæis & scribis? Nec defuerunt qui eam sibi videbantur cum Alexandro, Pompejo, Julio Cœsare despousasse, nomenque suum ac facinora æternitati consecrassæ. Verum ubinam mansit gloria ipsorum? quamdiu, vel ubi subsistit?

Si descendamus consilio S. Bernardi in infernum viventes, ne descendamus morientes, inquiramusque de eorum pristino statu, ac gloria; responsi sunt: *Transferunt omnia illa tanquam umbra, & tanquam nuntius percurrent, & tanquam navis, quæ pertransit fluctuantem aquam, & tanquam avis, quæ transvolat in aere, cupus nullum invenitur argumentum itineris.* Si insisteremus examini ipsorum, percontemurque de ipsorum glorioſis facinoribus; de patientia, fortitudine, justitia, temperantia, an cum illis æteruent? Reponent: *Virtutis quidem nullum signum valimus ostendere.* Non inficiantur quidem nos opera heroicæ patrasse in sæculo; verumtamen nec argumentum, nec signum ullum remanit, quod ostendere potuissemus. *Virtutis nullum signum valimus ostendere.* Per Deum quid dieitis? Ergone nullum tu vales ostendere signum fortitudinis, ac patientiae Muti Scævola in brachio tuo; quod ultiro, tanquam vindicaturus errorem, focus ustulandum imposuisti? Nullum. Ergone tu Regulæ, qui ut fidei

Sap. 5.7.8.

Ibid.

fidem servares Carthaginensibus, te
eorum lanienæ exposuisti; dolio-
que ferreis clavis armato inclusus, ac
volutatus petiisti, nullam cicatricem
exhibere valuisti? Nulla Ergone tu Q.
Curti quite in lacu inferni præcipitasti,
sicque os illius tuo corpore amore pa-
triæ obstruxisti, nullum indicium
demonstrare vales? Nullum, Ergone
vos alii Heroes post tot devictos po-
pulos immanitate barbaros, multitudine
innumerabiles, locorum longi-
tudine dissitos nullum argumentum ma-
nifestare polletis? Nullum, Si vel dimi-
dium tantum pro Dei gloria fecissemus,
quantum pro evanida laboravimus, utiq;
& præmiū mercesque; & signa for-
titudinis nostræ æternassent. At verò
cū ad solam popularem auram captan-
dam, æstimationemque hominum
comparandam ea præstiterimus, una
cum aura evanuere, cum hominibus
occubueré, Virtutis nullum signum va-
luimus ostendere. Evenit nobis, quod
prædixerat Sapientum quispiam: Gau-
dium hypocritæ ad instar punti, quod vel
solum apprehenditur, vel sola aura
inflatur, vel perit, si dividatur.

XVII. Notavit in spiritu hanc eo-
rum calamitatem Psaltes, & stupore
plenus exclamavit, Quomodo facti sunt
in desolationem? subito defecerunt. Re-
spondetque sibimet: Perierunt propter
iniquitatem suam, velut somnum surgen-
tium Domine, in civitate tua imaginem ip-
sorum ad nihilum rediges. q. d. Scisci-
taris qua ratione repente, qui prius ha-
bebatur, coruerit. Fucatum præfere-
bat lantimoniam non solidam. Ima-
ginariam virtutis umbram non veram
virtutem possederat. Unde mirum es-

se non debet, si Deus virtutum, fu-
cum illum citò oblitteret, ac delectat.
Non diu mihi crede in civitate Domi-
ni virtutum, imago fictæ, simulatæ
que virtutis perdurabit. Ad tempus
forstitan modicum effulgebit, cæterum
eam Deus perætus illico deterget.
Nemo fidat nimium colorum præ-
stantiar. Nam quamvis exquisitè virtu-
tem adumbres, imago illa, & species
virtutis, non virtus est; ideoque redi-
getur in nihilum. Effinxit scitè fuso
ementito amicitiam Joab, sed ad nihil
redactus est; Effinxit Judas pro-
ditor avaritiam suam non minus affa-
brè, sed & ille ad nihilum redactus
est, effinxit ingeniosè, vulpes illa He-
rodes pietatem suam Ut & ego veniens
adorem eum, sed & hic disperit miserè &
imago illius abolita. In Civitate
tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.
In civitate Caini tanti per simula-
chrum virtutis subsistere potest, ubi
esse virtus vix potest. At in domo Dei
sola virtutis idea conspicitur, unde
alia imagines ducantur. In civitate tua
imaginem ipsorum in nihilum rediges. Ita
nec quicquam diuturnum, quod fuca-
tum, nec quicquam firmam, quod in
sola superficie fundatum, Ita vestis
ovina lupo inducta & gratiam perdit,
& ætatem; odium Dei procreat, & va-
nitatem exaggerat.

XVIII. Et tamen eheu quam ra-
rus est, qui in operibus etiam virtutis,
& pietatis propriæ laudis pruritu non
ducatur? Quam rarus qui rosas cir-
cumferat, & non abdat tela in præcor-
diis, quibus grassetur in fratrem.
Quam multi videntur æmulari in jeju-
nio aut S. Paulum, aut S. Antonium

CONCIO XXXVI.

318

Anachoritas, &c in iægluvie vix cedunt lupis. Quam multi videntur imitari castimoniam S. Joannis S. Agnetis, S. Catharinæ, & re ipsa in secreto cubili sui voluntantur in omni immunditia, & oblatione. Quot cum Beli sacerdotibus Curios simulant, & bacchanalia vivunt. **O** si seorsim singulorum pectus eruderare fas esset, forsitan ad latratum, ululatumque stabalantium intus belluarum inhorrescere congeremur.

XIX. Narrat Vierus de præstigiis dæmonum, Anno reparatæ salutis, 1541. rusticum captum esse, qui se vere intrinsecus lupum arbitrabatur, et si exterius humanam formam præseferbat. Hic cum passim in homines, & imprimis pueros saeviret, truculenterque grassaretur, decretum; ut vivo pellis detraheretur, quo Lupus sub calamitatis manifestareretur. **Q**uod si omnibus in hac urbe degentibus pellemine ovinam præseverentibus ad eundem modum corium degluberetur, plures fortassis Lupi reperiarentur, quam vulgo credatur.

Sopha. I.

XX. At uter nos indulgemus, aut dignoscere non sufficimus, discernet eos Dominus, partemque eorum ponet cum infidelibus. *Visitabo*, ait per Sophoniam, super omnes qui indui sunt vestes peregrina. Quænam ista? non alia quam Ovina lupo subducta. **Q**uid ma-

gis est peregrinum quam sub lupis rapaciis vestimenta ovium? scribit Rupertus. *Rupert. h. h.* Quid magis peregrinum, quam eum, qui intus plenus est iniquitate, foris hominibus justum apparere. Hocce visitabit Dominus, & detraccta pelle ovium canibus Avernalibus objicit dilaniandos, & exagitandos.

XXI. Quisq; igitur manticam suam excutiat, & si forte quidpiam improportionatum in vestitu suo invenerit, ocius deponat aut commutet. Sequatur consilium S. Pauli Romanis datum: *Induimini Dominum nostrum IESVM Christum*, non tantum exterius præseverendo; sed & interius imitando: Nam ut explicat ad Colossenses: *Induite vos sicut electi Dei sancti viscera misericordia, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam, super omnia autem hac charitatem habete, quod est vinculum perfectionis*. *Viscera misericordiae*, inquit, ut non tantum exterius succurramus, opitulemur, consolemur; alios; sed & in ipsis visceribus commiserationem habeamus, & virtutes alias ex corde operemur. *Induite vos.* &c.

Colos. 3. v. 12
Ita eveniet ut cum Lupi hædis aggregati à sinistris steterint fulminandi, vos ovibus à dextris sociemini, in æternum coronandi. Fiat id meritum, & auxilio tuo, Christe Redemptor.

Amen

CON-